

اتحادیه اقتصادی اوراسیا

اتحادیه اقتصادی اوراسیا (Eurasian Economic Union)(EAEU)

کشورهای عضو: فدراسیون روسیه، بلاروس، قزاقستان، جمهوری قرقیز، ارمنستان

کشورهای دعوت شده برای عضویت: تاجیکستان، ازبکستان

عضو ناظر: مولداوی

جمعیت: 183 میلیون نفر

مجموع ارزش صادرات و واردات کشورهای عضو این اتحادیه با جهان در سال 2018 = 753 میلیارد دلار

این اتحادیه دارای 2 شهر با جمعیت بالای پنج میلیون نفر می باشد که به ترتیب عبارتند از مسکو (روسیه) با جمعیتی نزدیک به 12 میلیون نفر و سن پترزبورگ (روسیه) با جمعیتی بیش از 5 میلیون نفر.

این اتحادیه همچنین دارای 17 شهر با جمعیتی بین یک تا دو میلیون نفر است که به ترتیب عبارتند از: مینسک (بلاروس)، آلماتی (قزاقستان)، نوووسیبیرسک (روسیه)، یکاترینبورگ (روسیه)، نیژنی نووگورود (روسیه)، قازان (روسیه)، چلیابینسک (روسیه)، سامارا (روسیه)، اومسک (روسیه)، اویا (روسیه)، روستوف نا-دونو (روسیه)، کراسنویارسک (روسیه)، ایروان (ارمنستان)، پرم (روسیه)، وورونژ (روسیه)، ولگاگراد (روسیه)، نورسلطان (قزاقستان).

تاریخ اجرایی شدن توافقنامه تجاری آزاد اتحادیه اقتصادی اوراسیا: اول ژانویه 2015

محل دبیرخانه اتحادیه اقتصادی اوراسیا در **مسکو** و دبیرکل فعلی آن آقای **تیگران سرکیسیان** از ارمنستان است.

زبان اجرایی اتحادیه، روسی است.

اعضای اتحادیه در تلاش هستند تا یک واحد پولی مشترک را برای اتحادیه جایگزین کنند. تا کنون چند پیشنهاد از طرف اعضا مطرح شده ولی تا کنون به نتیجه نرسیده است. از جمله پیشنهاد آقای نورسلطان نظربایف، رئیس جمهور وقت قزاقستان با نام "YEVRAZ" یا پیشنهاد مشترک ولادمیر پوتین و دیمیتری مدودف با نام "ALTYN".

اهداف و اولویت های اصلی اتحادیه اقتصادی اوراسیا

حذف تعرفه های گمرکی داخلی کشورهای عضو و ایجاد تعرفه خارجی مشترک

ایجاد یک بازار واحد گسترده بین کشورهای عضو

ایجاد فضای واحد اقتصادی

توسعه بازار مشترک و دستیابی به چهار حرکت آزاد یعنی حرکت آزاد کالا، سرمایه، خدمات و مردم در بازار واحد کشورهای عضو

کاهش قیمت کالاها با کاهش هزینه های حمل و نقل مواد خام

ترویج رقابت سالم در بازار مشترک

ساست های مشترک در صنعت، کشاورزی، انرژی، فناوری، حمل و نقل،

ارکان اتحادیه

شورای عالی اقتصادی اوراسیا، مهمترین رکن اتحادیه اقتصادی اوراسیا است که از سران کشورهای عضو تشکیل شده و هر سال یک بار تشکیل جلسه می دهد. معمولاً موضوعات خطیر و بحث برانگیز به شورای عالی اقتصادی اوراسیا ارجاع داده می شود.

شورای بین دولتی اوراسیا، دومین رکن اتحادیه است که اعضای آن، نخست وزیران کشورهای عضو هستند و هر سال دو بار تشکیل جلسه می دهد. در صورتی که میان اعضا در خصوص موضوعی اختلاف وجود داشته باشد، موضوع اختلاف به شورای بین دولتی اوراسیا ارسال می شود.

شورای کمیسیون اقتصادی اوراسیا، سومین رکن اتحادیه است که اعضای آن، معاونین (اول) نخست وزیران کشورهای عضو هستند.

کمیسیون اقتصادی اوراسیا، رکن اجرایی اتحادیه است. مقر این کمیسیون به عنوان سازمان نظارتی بر اتحادیه گمرکی، در **مسکو** قرار دارد. این کمیسیون متشکل از ده نفر است که از هر پنج کشور عضو، دو نفر نماینده در آن حضور دارد. در کمیسیون اقتصادی اوراسیا بیش از یک هزار نفر از متخصصان مربوطه مشغول به فعالیت هستند. تصمیمات کمیسیون اقتصادی اوراسیا در صورتی که توسط دو سوم آراء در هیأت ده نفره تصویب شود، برای تمامی کشورهای عضو الزام آور خواهد بود. با این حال، هر یک از اعضا از طریق کمیسیون شورای اقتصادی اوراسیا که شامل معاونان نخست وزیران کشورهای عضو است، دارای حق وتو هستند. کمیسیون اقتصادی اوراسیا دارای 25 کمیته و حدود 1200 کارمند و کارشناس است.

دادگاه اتحادیه اقتصادی اوراسیا، یک نهاد قضایی است که به حل اختلاف و تفسیر مسأله حقوق اتحادیه می پردازد. مقام دادگاه در مینسک است.

انرژی در اتحادیه اقتصادی اوراسیا

به دلیل حضور روسیه در این اتحادیه، این اتحادیه به عنوان یک گول انرژی مطرح می شود. حدود 20.7% گاز طبیعی و 14.6% نفت جهان در این اتحادیه تولید می شود. این به معنی آن است که در هر دو حوزه تولید نفت و تولید گاز، این اتحادیه رتبه اول جهان را داراست. همچنین این اتحادیه 9% انرژی الکتریکی جهان و 5.9% ذغال سنگ دنیا را تولید می کند. از این لحاظ نیز این اتحادیه دارای رتبه سوم در تولید انرژی الکتریکی و دارای رتبه چهارم در تولید ذغال سنگ در دنیا است.

زیرساخت ها در اتحادیه اقتصادی اوراسیا

مراکز مهم اقتصادی اتحادیه مانند مسکو، مینسک، سن پترزبورگ، آستانه، بیشکک و ایروان در فواصل بسیار دوری از هم قرار دارند. برای نمونه فاصله بین مسکو و آستانه 2700

اوکراین، مولداوی، ازبکستان، تاجیکستان، ویتنام و مصر دارای تفاهمنامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا هستند و این تفاهمنامه ها در حال اجراست. (البته بعد از مشکلات بوجود آمده میان روسیه و اوکراین، اجرای این موافقتنامه مابین این دو کشور از اول ژانویه 2016 متوقف شده است).

صربستان دارای تفاهمنامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا است و این تفاهمنامه از اول اکتبر 2019 (نهم مهر 1398) وارد فاز اجرایی خواهد شد.

3. ایران دارای تفاهمنامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا است و این تفاهمنامه از 26 یا 28 اکتبر 2019 (چهارم یا ششم آبان 1398) وارد فاز اجرایی خواهد شد.

چین دارای تفاهمنامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا است ولی این تفاهمنامه هنوز وارد فاز اجرایی نشده است.

تکمه، تابلند، ننه‌لند، تمنس، اسائنا، مغه‌لستان، سنگانه، هند، که‌هنه، اتحادیه‌ها، اتحادیه‌آسه‌آ، د، حا، ادامه‌اند، ه‌گفتگه با اتحادیه هستند.

وضعیت ایران در ارتباط با اتحادیه اقتصادی اوراسیا و رویدادهای پیش رو

قرارداد موقت تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا منعقد شده و این قرارداد از 26 یا 28 اکتبر 2019 (چهارم یا ششم آبان 1398) وارد فاز اجرایی خواهد شد.

با اجرای این قرارداد : 864 قلم کالا از دو طرف مشمول تجارت ترجیحی خواهد شد.

با اجرای این قرارداد : 503 قلم کالای ایرانی مشمول تجارت ترجیحی خواهد شد.

با اجرای این قرارداد : 70 قلم کالای ایرانی مشمول تعرفه صفرخواهد شد.

دیپریکل اتحادیه اقتصادی اوراسیا به زودی در ایران حضور خواهد یافت.

چهارمین نشست هفته اوراسیا از 3 تا 5 مهر در بیشکک، پایتخت جمهوری قرقیز برگزار خواهد شد.

نئیس، حمعه، کشه‌مان، د، تاریخ 10 مهر حمت حضا، د، جلسه سالانه شها، عالی اقتصادی اوراسیا به ایروان سفر خواهد کرد.

تمه شده د، ماجد امه‌بن، الملا، اتاق، بان، گان، صنایع، معادن، ه‌کشاه، ت، کن
کیلومتر است که زیرساخت‌ها را به عنوان یک چالش اساسی برای ادغام کشورهای عضو نمایان می‌کند. پروژه‌های اساسی زیرساختی از ابتدای تاسیس اتحادیه به منظور نوسازی و اتصال بلوک منطقه به سایر بازارها آغاز شد تا هم ادغام و هم تجارت در منطقه را تسهیل کند.

مشهورترین راه آهن اتحادیه، راه آهن ترانس سبیری است که خاور دور روسیه را به مسکو پیوند می‌دهد. همچنین راه آهن ترکستان - سبیری جمهوری‌های آسیای مرکزی را به سبیری وصل می‌کند. راه آهن آسیا نیز یکی دیگر از مسیرهایی است که اتحادیه را به اروپا متصل می‌نماید. راه آهن بزرگی که با نام **لند بریج اوراسیا** شناخته می‌شود اجازه می‌دهد کالاها از چین و اتحادیه اوراسیا به اروپا منتقل شوند.

شش بزرگراه از هشت بزرگراه آسیا نیز از این اتحادیه عبور می‌کند که عبارتند از: (AH3, AH4, AH5, AH6, AH7, AH8). برای نمونه بزرگراه AH6 که از مسیر ترانس سبیری روسیه عبور می‌کند، طولی بیش از 11 هزار کیلومتر دارد.

برنامه Single Eurasian Sky که توسط کمیسیون اقتصادی اوراسیا اداره می‌شود، ایجاد یک بازار واحد خدمات هوایی و منطقه تردد هوایی را در نظر دارد. این منطقه تردد هوایی نه تنها ترسیم مسیرهای جدید پرواز را برای خطوط هوایی آسان تر می‌کند، بلکه تعداد پروازهایی که از طریق منطقه پرواز می‌کنند را نیز افزایش می‌دهد. بنابر گزارش‌ها، این پروژه می‌تواند فضای هوایی اتحادیه اوراسیا را به یک مرکز حمل و نقل محبوب بین اروپا و آسیای شرقی تبدیل کند.

کشاورزی در اتحادیه اقتصادی اوراسیا

اتحادیه اقتصادی اوراسیا برترین تولیدکننده چغندر قند و آفتابگردان در جهان است و 18.6% چغندر قند دنیا و 22.7% آفتابگردان‌های جهان را تولید می‌کند. همچنین تولیدکننده برتر چاودار، جو، گندم سیاه، جو دوسر و دانه آفتابگردان است. این اتحادیه تولیدکننده بزرگ سیب زمینی، گندم، غلات و حبوبات دانه ای است.

بخشی از صلاحیت‌های کمیسیون اقتصادی اوراسیا یارانه‌های کشاورزی است. این نهاد مسئول هماهنگی سیاست‌گذاری‌های کشاورزی بین کشورهای عضو و اطمینان از امنیت جمعی مواد غذایی است. بانک توسعه اوراسیا نیز پروژه‌هایی را برای ادغام بیشتر و توسعه کشاورزی تأمین می‌کند. مبلغ اعطایی این بانک بیش از 100 میلیون دلار برای هر سال است.

چشم انداز اقتصادی آینده اتحادیه اقتصادی اوراسیا

کشورهای عضو نسبت به این اتحادیه خوشبین هستند و شرکای اصلی منطقه یعنی چین، ایران و ترکیه به این موضوع علاقه مند هستند. یک باور مشترک این است که اتحادیه اقتصادی اوراسیا ظرف دو دهه آینده از پتانسیل قابل توجهی برخوردار خواهد بود و کارشناسان پیش بینی می‌کنند رشدی 25 درصدی در تولید ناخالص داخلی کشورهای عضو تا سال 2030 (یعنی بیش از 600 میلیارد دلار آمریکا) اتفاق افتد. این توافق نامه به شهروندان کشورهای عضو امکان اشتغال و آموزش در سراسر اتحادیه را می‌دهد. سیاست پیش روی اتحادیه در بسیاری از بخش‌ها از جمله کشاورزی، انرژی، صنعت و حمل و نقل شامل سیاست‌های مشارکتی خواهد بود. این سیاست‌های مشترک برای اکثریت کشورها به ویژه کشورهای آسیایی که به دنبال دسترسی به انرژی، مسیرهای تجاری در آسیای مرکزی و سبیری و کالاهای کشاورزی هستند، جالب توجه خواهد بود. البته باید توجه داشت که بدون نوسازی و اصلاح واقعی اقتصادی، تأثیرات این سیاست‌ها چندان ملموس نخواهد بود. مورد مهمی که می‌تواند به قدرت و توانایی اقتصادی این اتحادیه کمک کند، پیوستن سریعتر کشورهای ازبکستان و تاجیکستان در گام نخست و سپس فراهم کردن شرایط برای پیوستن آذربایجان و ترکمنستان به اتحادیه است. البته با توجه به اینکه کشورهای اوکراین، مولداوی و گرجستان با اتحادیه اروپا نیز توافقنامه تجاری دارند، عضویت این سه کشور نیز می‌تواند در گسترش مرزهای اتحادیه اوراسیا و توانایی چانه زنی آن با اتحادیه اروپا موثر باشد.

موافقتنامه های تجارت آزاد اتحادیه اقتصادی اوراسیا با سایر کشورها

اتحادیه اقتصادی اوراسیا تا کنون با بیش از 30 کشور جهان بر سر میز مذاکره جهت امضای موافقتنامه تجارت آزاد نشسته است. وضعیت پیشروترین این کشورها به شرح ذیل می‌باشد: